

POLITIHØGSKOLEN

STUDIEPLAN

UTDANNING I FUNKSJONSRETTET LEDELSE FOR ETTERFORSKNINGSLEDERE

15 studiepoeng

Godkjent i høgskolestyret
28. august 2012
Revisjon godkjent av rektor 20.mars 2017

1. Innledning

Etterforskning av straffesaker utgjør en av kjernefunksjonene i norsk politi, og etatens evne til å håndtere saker er av betydning for befolkningens opplevelse av trygghet og rettsikkerhet. Politiets kompetanse og innsats har stor betydning for utfallet av etterforskningen, og omfattes ofte av stor oppmerksomhet fra media og publikum.

For at etterforskningsarbeidet skal bli effektivt og ha høy kvalitet er det nødvendig med høy kompetanse i alle ledd, det gjelder ikke minst på ledernivå.

God organisering, koordinering, samspill og oppfølging gjennom god ledelse er en viktig forutsetning for å utnytte ressursene optimalt og for å nå målsettingene med etterforskningen. I planlegging, gjennomføring og evaluering av etterforskning er etterforskningslederne sentrale.

Etterforskningsledere trenger en grunnleggende forståelse av kompleksiteten og sammenhengen mellom organisasjonsprosesser, og de formelle og uformelle trekk i organisasjonen. Etterforskningsledere må utvikle gode relasjoner til medarbeiderne, offentlige etater og andre som politiet samarbeider med.

Utdanningen vil omhandle funksjonsspesifikke sider ved rollen som etterforskningsleder samt mer universelle teorier som vil gjennomgås og diskuteres opp i mot funksjonen som etterforskningsleder.

Utdanningen gir 15 studiepoeng.

2. Formål

Formålet er å utdanne etterforskningsledere som kan ivareta lederfunksjonen og bidra til å kvalitetssikre og videreutvikle politiets og påtalemyndighetens etterforskningsarbeid.

3. Målgruppe og opptakskrav

3.1 Målgrupper

Målgruppen er etterforskere og jurister med påtalemyndighet som har funksjon som etterforskningsleder, eller er tiltenkt å ha slik funksjon i henhold til lokale kompetanseutviklingsplaner.

Studieplassene fordeles mellom målgruppene med inntil 20 prosent påtalejurister/revisorer og minst 80 prosent politietterforskere.

3.2 Opptakskrav

Søkere må dokumentere følgende formelle krav

Utdanning:

- bestått bachelor i politiutdanning/3-årig politiutdanning *eller* rettsvitenskap eller revisorutdanning minimum på bachelornivå
- politiutdannede må ha bestått Videreutdanning i etterforskning, *eller* Modul 1 Generell etterforskning
- jurister må ha bestått Obligatorisk utdanning for nye politijurister

Ansettelse, praksis, og andre krav:

- ansettelse i Politi- og lensmannsetaten eller påtalemyndigheten
- minimum 3 års praksis i straffesaksarbeid

Søkere som ikke oppfyller de formelle kravene må dokumentere følgende:

- bestått 2-årig utdanning fra politiskole med minimum 60 studiepoeng/ 1680 timer etterutdanning erstatter kravet til bachelorutdanning
- minst 3 års praksis som etterforsker/påtalejurist kan erstatte det formelle kravet til etterforskningsutdanning, eller til obligatorisk juristopplæring¹.

¹ I tillegg til det generelle kravet om 3 års praksis i straffesaksarbeid.

4. Læringsutbytte

Generell kompetanse

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- utvise god forståelse av etterforskningslederrollen
- identifisere og vurdere etiske dilemma i etterforskningsledelse
- vise forståelse for betydningen av både teoribasert og erfaringsbasert kunnskap

Kunnskap

Studentene har etter gjennomført utdanning kunnskaper om:

- etterforskningsleders rolle og ansvar i organisasjonen
- ulike lederstiler, lederroller og perspektiver på ledelse
- dilemmaer mellom rollene som etterforskningsleder og fagperson
- organisering av etterforskningen med vekt på prosjekt og team
- beslutninger og beslutningsprosesser
- risikovurdering og kriser
- kommunikasjon
- stress
- erfaringslæring og evaluering
- samarbeidspartnere i etterforskningen

Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- anvende sentrale begreper, modeller og teorier i etterforskningsledelse
- anvende ulike virkemidler og verktøy for å organisere, effektivisere og kvalitetssikre arbeidsprosessene
- reflektere over og utvikle egen lederpraksis
- identifisere utfordringer knyttet til rollen som leder av etterforskninger
- begrunne og vurdere valg i utøvelse av etterforskningsledelse.

5. Organisering og arbeidsmåter

Studiet er organisert som et deltidsstudium med samlinger og studiearbeid utenom samlingene, og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av seks måneder. Utdanningen er anslått til ca. 420 timer.

Samlingene utgjør inntil 140 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid. Det er obligatorisk deltakelse på samlingene.

Arbeidsmåtene i studiet skal bidra til å gi studentene godt læringsutbytte. Utdanningen organiseres rundt sentrale problemstillinger og utfordringer i etterforskningsledelse, som kobles til relevant teori fra organisasjon og ledelse. Utøvelse av lederrollen i ulike og aktuelle case vil bli en sentral del i utdanningen.

Det legges vekt på varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet. Studiearbeidet omfatter øvelser, individuelt arbeid, gruppearbeid, nettbasert arbeid, litteraturstudier og deltakelse i undervisning.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- en individuell fagoppgave (inntil 2500 ord).
- en muntlig presentasjon av et selvvalgt tema fra pensumet knyttet til etterforskningslederrollen. Presentasjonen skal dokumenteres skriftlig. (inntil 1200 ord).
- et refleksjonsnotat over egen læring (inntil 1000 ord).

Arbeidene skal leveres elektronisk.

6. Vurdering

Studentene blir kontinuerlig vurdert og får tilbakemeldinger under utdanningen etter nærmere oppgitte kriterier forankret i beskrivelsene av læringsutbytte.

Studiet avsluttes med en todagers individuell skriftlig hjemmeeksamen. Det benyttes karakterer bestått/ikke bestått.

7. Litteratur

7.1. Obligatorisk litteratur (977 sider)²

Ask, K. and Fahsing, I.A. (2018). Investigative Decision-Making. In Griffiths. A and Milne. R. (Eds) *The Psychology of Criminal Investigation: From theory to practice*. New York: Routledge. (22 sider)

Bjerknes, O. T., & Fahsing, I. (2017). *Etterforskning. Prinsipper, metoder og praksis*. Bergen: Fagbokforlaget. Pensum kap. 3, s. 90-122. (22 sider)

Brookman, F. & Innes, M. (2013) The problem of success: What is a 'good' homicide investigation?, *Policing and Society*, 23:3, 292-310, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10439463.2013.771538> (16 sider)

Bruusgaard, R. (2015). Prosjektorganisering og prosjektledelse i politiet. I: S.O. Johannessen, Rune Glomseth (red.): *Politiledelse* (s. 213- 229). Oslo: Gyldendal Akademisk (17 sider)

Ekman, G. (2004). *Fra prat til resultat: Om lederskap i hverdagen*. Oslo: Abstrakt. Pensum: Kap. 1-11. (115 sider).

Haaland, F. & Dale, F. (2005). *På randen av ledelse: En veiviser i førstegangsledelse*. Oslo: Gyldendal. Pensum: Kap. 1-9. (169 sider).

Karlsen, J. T. (2017). *Prosjektledelse: Fra initiering til gevinstrealisering*. Oslo: Universitetsforlaget. Pensum: Kap. 1, 4, 5,7 og side 301-312. (161 sider).

² Pensum oppdatert august 2019

Kvålshaugen, R. & Wennes, G. (2012). *Organisere og lede: Dilemmaer i praksis*. Bergen: Fagbokforlaget. Pensum: Kap. 1, 3 -7. (200 sider).

Monckton-Smith, J., Adams, T., Hart, A., & Webb, J. (2013). *Introducing forensic and criminal investigation*. Thousand Oaks, CA: Sage. Pensum: Hele boken (206 sider).

Nilsen, J-A. (2015). Etterforskningsledelse. I: S.O. Johannessen, Rune Glomseth (red.): *Politiledelse* (s. 320-340). Oslo: Gyldendal Akademisk (20 sider)

Rose, E og Torkildsen P.O. (2015). Stabs- og Kriseledelse. I: S.O. Johannessen, Rune Glomseth (red.): *Politiledelse* (s. 213- 229). Oslo: Gyldendal Akademisk (17 sider)

Stelfox, P., & Pease, K. (2005). Cognition and detection: Reluctant bedfellows? In M. J. Smith & N. Tilley (Eds.), *Crime science: New approaches to preventing and detecting crime*. Cullompton, UK: Willan. (12 sider)

7.2. *Anbefalt litteratur*

Cook, T. & Tattersall, A. (2016). *Blackstone's senior investigating officer's handbook* (3. utg.). Oxford: Oxford University Press. (380 sider).

Dahl, J. Y. & Lomell, H. M. (2013). *Fra spor til dom: En evaluering av DNA-rapporten* (PHS Forskning, 2013:2). Hentet 18. mai 2015:
http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/175106/fra_spor_til_dom.pdf.

Knutsson, J. (2013). *Måling av effektivitet i etterforskning: Delrapport i "Etterforskningsprosjektet"* (PHS forskning, 2013:3). Hentet 18. mai 2015:
http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/175108/1/effektivitet_etterforskning.pdf

Myhrer, T-G. (2015). *Kvalitet i etterforskningen. Særlig om påtaleansvarliges rolle og betydning* (PHS Forskning, 2015:1). Hentet 18. mai 2015:
http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/282259/1/kvalitet_i_etterforskningen.pdf

Politidirektoratet (2013). *Etterforskning i politiet 2013*. Oslo: POD. Hentet fra https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/politidirektoratet/Vedlegg_2439.pdf

Riksadvokaten (2013). *Avhørsmetodikk i politiet*. Oslo: Riksadvokaten. Hentet fra <http://www.riksadvokaten.no/filestore/Dokumenter/2013/AvhrsmetodikkiPolitietmedvedlegg2.pdf>

Stelfox, P. (2009). *Criminal investigation: An introduction to principles and practice*. Devon: Willan. Pensum: Kap. 7. (20 sider).

NOU 2007:7. (2007). *Fritz Moen og norsk strafferettspleie*. (Norges offentlige utredninger). Oslo: Justis- og politidepartementet. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2007-07/id473769/>

7.3. Forutsettes kjent

Aktuelt lovverk og styringsdokumenter

Pensumlitteraturen fra studiene «Generell etterforskning» eller «Videreutdanning i Etterforskning»

Myhrer, T-G. (2001). *Etterforskningsbegrepet: Avgrensning, vilkår, roller og ansvar*. Tidsskrift for strafferett, 1(1), 16-21. (6 sider). Hentet fra https://www.idunn.no/tidsskrift_for_strafferett/2001/01/etterforskningsbegrepet (tilgjengelig fra PHS' nettverk)

Rachlew, A. (2009). *Justisfeil ved politiets etterforskning: Noen eksempler og forskningsbaserte mottiltak*. (Doktorgradsavhandling ved Det Juridiske fakultet, Universitetet i Oslo.) Pensum: Del 1. (34 sider). Hentet fra <http://urn.nb.no/URN:NBN:no-23961>